

แบบจัดเก็บความรู้ในการปฏิบัติงาน (Knowledge Capture on job Form : KCJ)

วัตถุประสงค์ : แบบจัดเก็บความรู้นี้ใช้จัดเก็บความรู้ที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแต่ละคน ได้รับในการปฏิบัติงาน และเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน สมควรจะบันทึกไว้และเผยแพร่เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากร ตลอดจนเก็บรักษาและต่อยอดองค์ความรู้ให้เพิ่มพูนขึ้นอย่างต่อเนื่อง

รายละเอียดความรู้ :

๑. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เรื่อง การกระทำความผิดของผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการสถานพยาบาล คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์

๒. ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ นายปราโมทย์ บุญเปล่ง

๓. ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มกฎหมาย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว

๔. วัน เดือน ปี ที่บันทึกความรู้ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๕. กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวกับความรู้เรื่องนี้ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖.รายละเอียดความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงาน

เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เวลา ๑๔.๔๐ น. พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว (นางสาวปรารณา ชามพูนท, นางสาวจรรยา จิตประดับ และนางจรินทร์ญา คล้ายปักชี เกสัชกรประจำกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข) ได้เข้าตรวจสถานพยาบาลชื่อ อุบลคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตั้งอยู่ที่ ๑๘ ซอย ๑ ถนนเทศบาล ๑๗ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว มีนางอุบล ตรีศร เลขประจำตัวประชาชน ๓ ๓๐๑๗ ๐๑๐๕๐ ๕๐ ๓ ที่อยู่ ๖๐/๑ ถนนเทศบาล ๑๗ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามใบอนุญาตฯ เลขที่ ๔๕๑๑๐๓๑๕๙๒ เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลและเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลประเภทไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ตามใบอนุญาตเลขที่ ๒๗๑๐๕๐๐๐๕๖๑ (เอกสารหมายเลข ๑ และ ๒) จากการตรวจสอบพนักงานเจ้าหน้าที่พบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังนี้

๒.๑ มียาอันตราย อยู่ในความครอบครอง ดังนี้

- (๑) Hydroxyzine HCl ๑๐ mg (Allerax) จำนวน ๑๗๖ เม็ด (๑ กระจุก)
- (๒) Amoxicillin ๕๐๐ mg (Ce-Limox ๕๐๐ Pink) จำนวน ๕๐๐ capsule

- (๓) Ibuprofen ๖๐๐ mg (Ibuman-๖๐๐) ขนาดบรรจุ ๕๐๐ เม็ด
- (๔) Chlorpheniramine ๔ mg (chlorphen) ขนาดบรรจุ ๑,๐๐๐ เม็ด

และรายการอื่น ๆ ตามที่ผู้ดำเนินการสถานพยาบาล (นางอุบล ตรีศร) ได้ส่งมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปรากฏตามบันทึกการยึดยา อีกจำนวน ๑๑ รายการ ดังนี้ (เอกสารหมายเลข ๓)

- (๑) Hydroxyzine Hcl ๑๐ mg (Allerax)
- (๒) Chlorpheniramine ๔ mg (chlorphen)
- (๓) Ibuprofen ๖๐๐ mg (Ibuman-๖๐๐) ๕๐๐
- (๔) Amoxicillin ๕๐๐ mg (Ce-Limox ๕๐๐ pink) ๕๐๐ cap
- (๕) Hyoscine ๒๐ mg ยานี้ด (kamin)
- (๖) Piroxicam ๑๐ mg (Pezone)

แบบจัดเก็บเอกสารเผยแพร่ความรู้ เพื่อการปฏิบัติงาน

- (๗) Neodex cream
- (๘) โซดามิ้นท์
- (๙) Roxithromycin ๑๕๐ mg
- (๑๐) Omeprazole ๒๐ mg (Omesam)
- (๑๑) Bidacodyl+Diocetyl Sodium Sulfosuccinate (Chinta-lax)

ซึ่งนางอุบล ตริศร ยอมรับว่ามีไว้ให้บริการผู้ป่วยในร้าน (คลินิก) และมีไว้เพื่อจัดให้ผู้ป่วยแบบเป็นชุดตามโรคและลักษณะของผู้ป่วย

๒.๒ พบยาฉีด จำนวน ๒ รายการ ซึ่งนางอุบล ตริศร ยืนยันว่า ใช้สำหรับฉีดให้ผู้ป่วยในร้าน (คลินิก) ดังนี้

- (๑) Chlorpheniramine ๑๐ mg injection ๑ ampule
- (๒) Hyoscine butylbromide injection ๖ ampule

๒.๓ พบยาครีมมีการแบ่งบรรจุในตัลขนาด ๕ กรัม ชื่อยา neodex cream (neomycin+dexamethasone) cream ซึ่งนางอุบล ตริศร ผู้ดำเนินการสถานพยาบาล ยอมรับว่าแบ่งบรรจุไว้เพื่อจ่ายให้กับผู้ป่วยในร้าน (คลินิก)

๒.๔ ตรวจสอบเวชระเบียนของผู้มารับบริการพบว่ามีกรจ่ายยาให้ผู้มารับบริการ ดังนี้

(๑) จ่ายยา Amoxy(๕๐๐), CPM ๔ mg, Para(๕๐๐) ให้นางสาวกฤติยา บานกลิ่น ตามเวชระเบียนเลขที่ ก-๒๑-๒๖-๐๑ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓

(๒) จ่ายยา Roxithro ๑๕๐, CPM ๔ mg, Para(๕๐๐) , MTV ให้นางสาวชลธิชา อินชิต ตามเวชระเบียนเลขที่ น ๒๔-๔๓-๑๐ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓

(๓) จ่ายยา Diclofenac (๒๕), Para(๕๐๐), flanyl นวด ให้นายบุญทัน แสงแก้ว ตามเวชระเบียนเลขที่ บ ๒๓-๔๐-๐๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๔

โดยเวชระเบียนตามที่กล่าวข้างต้น นางอุบล ตริศร รับว่า ได้เป็นผู้ตรวจรักษา จ่ายยา และบันทึกรายการดังกล่าวไว้ในเวชระเบียนตามที่ปรากฏ

๓. พฤติการณ์แห่งการกระทำของนางอุบล ตริศร ตามข้อ ๒ เป็นความผิดตามกฎหมาย โดยมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็น ดังนี้

๓.๑ นางอุบล ตริศร เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลประเภทไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ลักษณะสถานพยาบาล คลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ กำหนดวัน/เวลาทำการในวันจันทร์- วันอาทิตย์เวลา ๐๘.๐๐ น.- ๑๔.๐๐ น. และ เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๙.๐๐น.ตามใบอนุญาตเลขที่ ๒๗๑๐๕๐๐๕๖๑ โดยการประกอบกิจการดังกล่าวมีนางอุบล ตริศร ซึ่งเป็นได้ผู้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งตามใบอนุญาตเลขที่ ๔๕๑๑๐๓๑๕๙๒ เป็นผู้ดำเนินการปรากฏตามใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลเลขที่ ๒๗๑๐๕๐๐๕๖๑ ดังนั้น การดำเนินการสถานพยาบาลซึ่งมี นางอุบล ตริศร ผู้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จึงเป็นสถานพยาบาลที่ประกอบกิจการเฉพาะด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ของกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของสถานพยาบาลและลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ ออกตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หมายความว่า คลินิกที่จัดให้มีการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ ซึ่งดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง”

แม้ตาม ข้อ ๑๐^๑ ของข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับขณะเกิดเหตุ จะกำหนดไว้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง จะทำการรักษาโรคเบื้องต้น และการให้ภูมิคุ้มกันโรคได้จะต้องได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่สภาการพยาบาลกำหนด และต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร การพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามประกาศของสภาการพยาบาลก็ตาม แต่ตามข้อ ๑๐ ของข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ให้กระทำการประกอบวิชาชีพการพยาบาลตามข้อกำหนดของสภาการพยาบาลในการรักษาโรค เบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค ดังต่อไปนี้ ๑๐.๑ ใช้ตัวร้อน ๑๐.๒ ใช้และมึนหรือจุด ๑๐.๓ ใช้จับสั้น ๑๐.๔ ไอ ๑๐.๕ ปวดศีรษะ ๑๐.๖ ปวดเมื่อย ๑๐.๗ ปวดหลัง ๑๐.๘ ปวดเอว ๑๐.๙ ปวดท้อง ๑๐.๑๐ ท้องผูก ๑๐.๑๑ ท้องเดิน ๑๐.๑๒ คลื่นไส้ อาเจียน ๑๐.๑๓ การอักเสบต่าง ๆ ๑๐.๑๔ โลหิตจาง ๑๐.๑๕ ดีซ่าน ๑๐.๑๖ โรคขาดสารอาหาร ๑๐.๑๗ อาหารเป็นพิษ ๑๐.๑๘ โรคพยาธิลำไส้ ๑๐.๑๙ โรคบิด ๑๐.๒๐ โรคไข้หวัด ๑๐.๒๑ โรคหัด ๑๐.๒๒ โรคสุกใส ๑๐.๒๓ โรคคางทูม ๑๐.๒๔ โรคไอกกรน ๑๐.๒๕ โรคผิวหนังหนังตา ๑๐.๒๖ ปวดฟัน ๑๐.๒๗ เหงือกอักเสบ ๑๐.๒๘ เจ็บตา ๑๐.๒๙ เจ็บหู ๑๐.๓๐ โรคติดต่อตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ๑๐.๓๑ ภาวะแท้งคุกคามหรือหลังแท้งแล้ว ๑๐.๓๒ การให้ภูมิคุ้มกันโรคแก่บุคคลทั่วไป หญิงมีครรภ์ หญิงหลังคลอด ทารกและเด็ก ๑๐.๓๓ ความเจ็บป่วยอื่น ๆ ตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด อันเป็นการไม่จำกัดเฉพาะผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเฉพาะทางเท่านั้นที่จะทำการรักษาโรคเบื้องต้นได้ ซึ่งข้อบังคับที่ใช้บังคับภายหลังเป็นคุณกับนางอุบล ตรีศร ดังนั้นในประเด็นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจเวชระเบียนแล้วพบว่ามี การตรวจรักษาและจ่ายยาให้แก่ผู้ป่วยที่มารับบริการซึ่งเป็นยารักษาอาการโรคไข้หวัด และอาการปวดเอว โดยสามารถทำได้ตามข้อบังคับของสภาการพยาบาลที่ออกมาบังคับใช้ในภายหลัง ดังนั้น พฤติการณ์ของนางอุบล ตรีศร ในประเด็นนี้จึงไม่เป็นความผิดฐานประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยมิได้เป็นผู้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕

๓.๒ ประเด็นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดจากนางอุบล ตรีศร หลายรายการ โดยให้เหตุผลว่าเป็นยาอันตราย ซึ่งไม่สามารถจำหน่ายได้โดยคลินิกพยาบาลนั้น เห็นว่าตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การผลิตยาหรือการขายยาจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต^๒ เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามตามมาตรา ๑๓ อันได้แก่การขายยาสมุนไพรที่ไม่ใช่ยาอันตราย การขายยาสามัญประจำบ้าน การขายยาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาทันตกรรมขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือการขายยาซึ่งผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ขายสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรคหรือการขายยาซึ่งขายโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ ป้องกันหรือบำบัดโรคสภากาชาดไทยและองค์การเภสัชกรรม เป็นต้น ดังนั้น การที่นางอุบล ตรีศร กระทำการแบ่งบรรจุยา neodex cream (neomycin+dexamethasone) ในตลับขนาด ๕ กรัม อันเข้าลักษณะของการผลิตยา^๓ และจ่ายยา Amoxycillin ๕๐๐ mg ยา Roxithromycin ๑๕๐ mg

^๑ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ชั้นหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ให้กระทำการประกอบวิชาชีพการพยาบาลตามข้อกำหนดในการรักษาโรคเบื้องต้น และการให้ภูมิคุ้มกันโรคได้จะต้องได้รับการศึกษา/อบรมตามหลักสูตรที่สภาการพยาบาลกำหนด และต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร การพยาบาลเฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ตามประกาศของสภาการพยาบาล

^๒ มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยา แผนปัจจุบัน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

^๓ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ซึ่งเป็นยาอันตรายให้แก่ผู้ป่วยที่มารับบริการที่สถานพยาบาลอันไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากไม่เข้าช้อยกเว้น ในมาตรา ๑๓ รวมทั้งมียาอันตรายไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือจ่ายให้กับผู้ป่วยที่มารับบริการจากตน เพื่อประโยชน์ในทางการค้าตามวัตถุประสงค์ของสถานพยาบาลออบุบลคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ อันเป็นลักษณะของการขายยา^๕ พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำความผิดตามฐาน ผลิตและขายยา โดยไม่ได้รับ อนุญาต ตาม มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ต้องรับโทษตาม มาตรา ๑๐๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

๓.๓ ประเด็นสุดท้าย การที่นางอุบล ตรีศร ในฐานะผู้ประกอบการและผู้ดำเนินการ สถานพยาบาล ซึ่งตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๕^๖ บัญญัติให้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันที่จะต้องจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ ยา เวชภัณฑ์ หรือยานพาหนะที่จำเป็น ประจำสถานพยาบาลตามชนิดและจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง และกฎกระทรวงกำหนดชนิดและจำนวน เครื่องมือ เครื่องใช้ ยา และเวชภัณฑ์หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒^๗ ข้อ (๓) (ค) กำหนดให้คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ต้องจัดให้มียา และเวชภัณฑ์อื่นที่จำเป็น โดยมีจำนวนรายการและปริมาณที่เพียงพอตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับรายการยาที่ต้องมีในคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์นั้น กฎกระทรวง ดังกล่าวก็มีได้ระบุชนิด ประเภท หรือจำนวนของยาที่ต้องจัดให้มีไว้แต่อย่างใด การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจ พบยาอันตรายอยู่ในความครอบครองของนางอุบล ตรีศร อันเป็นยาที่นางอุบล ตรีศร ไม่สามารถขายได้ ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็เป็นเพียงการกระทำความผิดฐานขายยาโดยไม่ได้รับ อนุญาตเท่านั้น การมียาอันตรายไว้ในครอบครองจึงไม่เป็นความผิดฐานไม่จัดให้มียาและเวชภัณฑ์อื่นที่จำเป็น โดยมีจำนวนรายการและปริมาณที่เพียงพอตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อีกกระทงหนึ่งแต่อย่างใด

๓.๔ ด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเห็นว่าการกระทำของนางอุบล ตรีศร เป็นการกระทำความผิดฐาน ผลิตและขายยา โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติยา

^๕ “ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ประ หรือแปรสภาพ และหมายความรวมถึง เปลี่ยนรูปยา แบ่งยาโดยมีเจตนาให้เป็นยารักษาหรือใช้ ทั้งนี้ จะมีผลหากหรือไม่ก็ตาม

“ขาย” หมายความว่า ขายปลีก ขายส่ง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการมี ไว้เพื่อขายด้วย

^๕ “ขาย” หมายความว่า ขายปลีก ขายส่ง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการมี ไว้เพื่อขายด้วย

^๕ มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

6 พ.ร.บ.สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓๕ ให้ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน ดังนี้

(๒) จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ ยา เวชภัณฑ์ ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลนั้น ตามชนิดที่กำหนดในกฎกระทรวง

7 กฎกระทรวงกำหนดชนิดและจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยา และเวชภัณฑ์หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ต้องจัดให้มี

(ก) ชุดตรวจโรคและชุดให้การรักษาทั่วไปตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ

(ข) ชุดตรวจครรภ์ ชุดทำคลอด ชุดตรวจหลังคลอด และเครื่องฟังเสียงหัวใจเด็กในกรณีที่มีบริการ

(ค) ยาและเวชภัณฑ์อื่นที่จำเป็น โดยมีจำนวนรายการและปริมาณที่เพียงพอตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ

(ง) ตู้เย็นสำหรับเก็บยาหรือเวชภัณฑ์อื่น

(จ) อุปกรณ์การนับเม็ดยาอย่างน้อยสองชุด”

พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งมาตรา ๑๐๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เพียงกระทงเดียว

๓.๕ เนื่องจากความผิดตามมาตรา ๑๐๑ มีโทษปรับสถานเดียวตามมาตรา ๑๒๖ ทวิ^๕ ดังนั้นจึงต้องร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อสอบสวนและดำเนินคดีกับนางอุบล ตรีศร ต่อไป

๗. ข้อเสนอแนะ / ข้อพึงระวัง/หมายเหตุ

๗.๑ การออกแบบตรวจสถานพยาบาลประเภทไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ลักษณะคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้กำหนดไว้ในแบบตรวจว่าผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการสถานพยาบาลจะต้องจัดหา จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ ยา เวชภัณฑ์ ที่จำเป็นประจำสถานพยาบาลนั้น ตามชนิดที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดชนิดและจำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ ยา และเวชภัณฑ์หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดไว้ว่า

(๓) คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ต้องจัดให้มี

(ก) ชุดตรวจโรคและชุดให้การรักษาทัวไปตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ

(ข) ชุดตรวจครรภ์ ชุดทำคลอด ชุดตรวจหลังคลอด และเครื่องฟังเสียงหัวใจเด็กในกรณีที่มีบริการ

(ค) ยาและเวชภัณฑ์อื่นที่จำเป็น โดยมีจำนวนรายการและปริมาณที่เพียงพอตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ

ฯลฯ

ฯลฯ

เกี่ยวกับยา นั้น แบบตรวจคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ กำหนดว่าคลินิกดังกล่าวจะมีได้เฉพาะยาสามัญประจำบ้านเท่านั้น จะมียาอื่นนอกจากนั้นไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพบยาอันตราย พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำการยึดยา โดยให้เหตุผลว่า ยาอันตรายที่ยึดมานั้น เป็นยาที่คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไม่สามารถมีได้ ซึ่งความเห็นดังกล่าวเป็นความเห็นที่มาจากแปลกฎหมายไม่ใคร่ถูกต้องมากนัก เนื่องจากการกำหนดประเภทและจำนวนของยาที่คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์จะมีได้นั้น ได้อ้างอิงมาตรฐานการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (มาตรฐานวิชาชีพ) การแปลความว่าคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไม่อาจมียาอันตรายไว้ในครอบครองนั้น เป็นการแปลความมาจาก มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งตามมาตรา ๑๒ การผลิต การขายยา (มีไว้เพื่อจำหน่ายก็ถือเป็นการขายยา) ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต เว้นแต่การขายยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาทันตกรรมขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตน หรือการขายยาซึ่งผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ขายสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรค ซึ่งเป็นข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๓ และข้อยกเว้นดังกล่าว ไม่รวมถึงผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ดังนั้น หากตรวจสถานพยาบาลคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์แล้วพบยาอันตราย การยึดยาก็ควรให้เหตุผลว่า ยึดเนื่องจากสถานพยาบาลหรือผู้ดำเนินการสถานพยาบาลดังกล่าว ขายยาโดยไม่ได้รับอนุญาต ตาม มาตรา ๑๒ พ.ร.บ.ยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งต้องรับโทษตามมาตรา ๑๐๑

๗.๒ ตามมาตรา ๑๒๖ บัญญัติไว้ว่า เมื่อมีการลงโทษตามมาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๒ ให้รับยา เครื่องมือและ

^๕ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ฯลฯ

แบบจัดเก็บเอกสารเผยแพร่ความรู้ เพื่อการปฏิบัติงาน

อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตยารวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาที่เกี่ยวข้องกับความผิดในคดีให้แก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทำลายเสียหรือจัดการตามที่เห็นสมควร ดังนั้น ในการตรวจสถานพยาบาลประเภทคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หากตรวจพบว่ามีการขายยาโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็ควรยึดยา หรือจัดให้มีการส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือกระทรวงสาธารณสุข เสมอเพื่อให้สามารถบังคับตาม มาตรา ๑๒๖ ได้อย่างครบถ้วน

๗.๓ อย่างไรก็ตาม ในความผิดอื่นตาม พ.ร.บ.ยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่มีโทษปรับสถานเดียว ซึ่งอยู่ในอำนาจของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีอำนาจเปรียบเทียบคดีได้นั้น ตามมาตรา ๑๒๖ ทวิ วรรคสองบัญญัติว่า “ในกรณีมีการยึดยา ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมายจะเปรียบเทียบปรับได้ต่อเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมให้สิ่งที่ยึดไว้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข กรณีนี้จึงอาจกระทำได้ โดยการจัดให้มีบันทึกยินยอมส่งมอบยาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ด้วย

๗.๔ ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จะเป็นความผิดฐานประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่นั้น ปรากฏว่า ณ เดือน ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ สภาการพยาบาลได้ออกข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีการให้สิทธิผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทำการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรคได้ด้วย การกำกับและตรวจสอบคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์จึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง โดยต้องศึกษาข้อบังคับของสภาการพยาบาล และมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ด้วย

๗.๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องติดตามการการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่นการแก้ไข พ.ร.บ.ยา พ.ศ.๒๕๑๐ เป็นต้น เพราะสถานการณ์ปัจจุบัน สภาการพยาบาลมีความมุ่งมั่นและผลักดันที่จะแก้ไข พ.ร.บ.ยา พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา ๑๓ เพื่อให้สามารถจ่ายยาให้กับผู้ป่วยของตนได้

ลงชื่อ ผู้จัดเก็บ
(นายปราโมทย์ บุญเปล่ง)
ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ (นายพิชิตชัย เชิดชู)
ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ

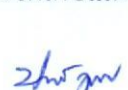
ผู้จัดเก็บ ลงชื่อ ผู้ร่วมจัดเก็บ
(นายมนตรี โอวาสวรรณ)
ตำแหน่ง นายช่างเทคนิคชำนาญงาน ปฏิบัติหน้าที่
นิติกร

๘.การอนุมัติ

เห็นควรให้จัดเก็บและเวียนทราบ

อนุมัติให้จัดเก็บและเวียนทราบ

(นายไพรัชต์วีริต วิริยะภักคพงศ์)
นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ

(นายประภาส ผูกดวง)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว